

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Actualisatie Meerstad

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

24 april 2017 / projectnummer: 3179

1. Samenvatting advies

De gemeenteraden van Slochteren en Groningen willen het westelijke deel van het bestemmingsplan Meerstad–Midden actualiseren. Het actualisatieplan voorziet in een beperkt aantal wijzigingen, namelijk het realiseren van minder woningen, het oppervlakte water vergroten, het aanpassen van wegen en een hogere parkeernorm. De gemeenten hebben de Commissie voor de m.e.r. (hierna ‘de Commissie’)¹ gevraagd advies te geven over de kwaliteit van het milieueffectrapport (MER).

De Commissie concludeert dat in het MER alle informatie aanwezig is om een goed onderbouwd besluit over het bestemmingsplan Meerstad–Midden West te kunnen nemen.

De (toekomstige) waterkwaliteit van het Woldmeer is uitermate belangrijk voor de kwaliteit van de leefomgeving in Meerstad. Op basis van de waterkwaliteitsmetingen die zijn uitgevoerd in de periode 2007–2016 wordt in het rapport terecht geconcludeerd dat de waterkwaliteit op dit moment ruimschoots voldoet aan de normen.

Te snel wordt daar echter de conclusie aan verbonden dat het ontwerp van het meer en de genomen maatregelen daarvoor verantwoordelijk zijn. Nieuw aangelegde watersystemen vertonen in de eerste 5 tot 8 jaar na aanleg meestal een goede waterkwaliteit, ook als er sprake is van te hoge belastingen met fosfaat en stikstof. Om vast te stellen of de belastingen beneden kritische grenswaarden liggen, is een grondigere analyse noodzakelijk dan nu in het MER is uitgevoerd. Deze watersysteemanalyse is pas voorzien voor nà 2018. De Commissie adviseert echter om de analyse zo snel mogelijk te starten. Dan kunnen eventuele noodzakelijke maatregelen bij de verdere aanleg van het gebied meteen meegenomen worden. Kostbare ingrepen achteraf kunnen dan voorkomen worden.

De conclusie dat natuurwaarden door de ontwikkeling van Meerstad–Midden West niet aangetast worden, is voldoende onderbouwd. De berekening van de stikstofdepositie op gevoelige gebieden als de Drentsche Aa behoeft bij het besluit wel toelichting.

De Commissie beveelt aan om in de nabije toekomst een natuurvisie op te stellen zodat bij de verdere ontwikkeling van Meerstad actief gestuurd kan worden op het realiseren van een goede ecologische verbinding met het natuurnetwerkgebied Midden–Groningen.

Ook de verkeersafwikkeling, geluidbelasting, luchtkwaliteit zijn goed beschreven. Uit het rapport blijkt dat met geluidwallen langs de aan te leggen zuidelijk ontsluitingsweg een hoge geluidbelasting kan worden voorkomen. Bij nieuwe woningen langs bestaande wegen wordt de geluidwering van de gevels al gebaseerd op de verwachte geluidbelasting bij volledige invulling van Meerstad.

---

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [3179](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2. Toelichting op het advies

2.1 Waterkwaliteit

Een goede waterkwaliteit speelt een essentiële rol in Meerstad. In eerdere adviezen onderschreef de Commissie dat de gewenste waterkwaliteit haalbaar kán zijn, maar dat dit nog omgeven is met belangrijke onzekerheden. Vanwege deze onzekerheden zijn een monitoring- en evaluatieprogramma en het regelmatig bijstellen en aanvullen van de watersysteem analyse van groot belang.

Het MER geeft aan dat vanaf 2010 de waterkwaliteit van het Woldmeer is gemonitord. De watermonsters in 2016 (en de jaren daarvoor) laten zien dat op alle meetpunten de gehalten aan stikstof en fosfaat voldoen aan de normen voor een goede ecologische toestand. Hieruit kan echter niet de conclusie getrokken worden dat de inrichting van het meer en de genomen maatregelen voldoende zijn om een goede waterkwaliteit ook naar de toekomst toe zeker te stellen.

De in de waterfase aanwezige gehalten aan stikstof en fosfor zijn de resultante van alle belastingen (in mg/m². dag) en de omzettingen hiervan in het voedselweb en tussen de waterbodem en de waterfase. In de eerste 5–8 jaar na aanleg van een nieuw watersysteem verkeert het voedselweb in een pril stadium van ontwikkeling. Met name de visbiomassa is in die periode doorgaans veel lager dan de belastingen uiteindelijk mogelijk maken, met hoge dichtheden aan watervlooiën en helder water met waterplanten als resultaat. Het gevolg hiervan is dat de gehalten aan stikstof en fosfor in de waterfase veel lager zijn dan de evenwichtsgehalten die horen bij de stikstof- en fosfaatbelastingen. Met andere woorden: de eerste 5–8 jaar kan er sprake zijn van prachtig helder water bij veel te hoge belastingen. Alleen een goede analyse van alle belastingen (vanuit de lucht, via grondwater, inlaatwater, vogels, af- en uitspoeling etc.) kan duidelijk maken wat er écht aan de hand is. Tot die tijd kunnen er geen conclusies over het succes van het ontwerp en de maatregelen getrokken worden.

In het MER wordt aangegeven dat het niet zinvol is om eerder dan in 2019 te starten met het verwerken van monitoringgegevens in een nieuw waterbalans-model en toetsing aan het nieuwe op te stellen PC-Lakemodel omdat dan pas de definitieve contouren en de inrichting van het meer bekend zijn.

Aangezien een omslag in waterkwaliteit zeer nadelige gevolgen heeft voor het gebied adviseert de Commissie om niet te wachten tot 2019 maar zo snel mogelijk te starten met de actualisatie van de watersysteemanalyse zodat zo nodig tijdig en adequaat bijgestuurd kan worden. Dit kan kostbare ingrepen om de waterkwaliteit te herstellen voorkomen.

2.2 Woon- en leefmilieu

Geluid

De geluideffecten van de wegen in en om het gebied zijn goed in beeld gebracht. Negatieve effecten kunnen worden gemitigeerd door bij de nieuwe zuidelijke ontsluitingsweg grondwallen aan te leggen met een beperkte hoogte van 2m.

Het rapport laat zien dat er voor een aantal woningen hogere waarden moeten worden vastgesteld. Dit zijn nieuwe woningen die nabij bestaande wegen worden geprojecteerd. Bij de

bepaling van de hogere waarden wordt rekening gehouden met de in de toekomst hogere verkeersintensiteiten bij volledige realisatie van Meerstad. Duidelijk is in het MER beschreven dat de geluidwering van de gevels gebaseerd zal worden op de geluidbelasting bij deze hogere verkeersintensiteiten. Dit leidt tot een hoger beschermingsniveau in de woningen dan wettelijk vereist.

Luchtkwaliteit

De berekeningen voor de verandering in luchtkwaliteit zijn goed uitgevoerd. De conclusie dat de effecten op luchtkwaliteit zeer beperkt zijn, is daarmee goed onderbouwd.

Veiligheid

De veiligheidsrisico's als gevolg van de NAM locatie, het transport van gevaarlijke stoffen en de hoge druk aardgasleiding zijn goed uitgewerkt in het MER. Zij blijken geen beperkingen voor woningbouw te geven.

2.3 Natuur

2.3.1 Natura 2000-gebieden

In de directe omgeving van Meerstad bevinden zich het Natura 2000 gebied de Drentsche Aa en het Natura 2000 gebied Zuidlaardermeer.

Enkele habitattypen in het gebied de Drentsche Aa zijn gevoelig voor te veel stikstof. De belasting op dit gebied is nu al te hoog. In het MER is onderzocht of de realisatie van Meerstad-Midden West leidt tot een extra belasting van dit gebied. Met het model Aerius is een berekening uitgevoerd waaruit blijkt dat de toename van stikstofdepositie op stikstof gevoelige gebieden als de Drentsche Aa verwaarloosbaar is en beneden de vastgestelde grenswaarde van 0,05 mol/jaar valt. Deze Aerius berekening is correct maar heeft wel toelichting. Verwarrend is namelijk dat de conclusies uit de Aeriusberekening gebaseerd zijn op *het verschil* tussen de stikstofdepositie bij de autonome ontwikkeling en de stikstofdepositie bij realisatie van het plan. Het is vanuit het oogpunt van navolgbaarheid en beoordeling gewenst om exacte cijfers van de berekende depositiewaarde(n) op een N2000-gebied te geven.

De natuurwaarden van het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeer worden vooral bepaald door een aantal vogelsoorten. Met monitoringgegevens over het voorkomen van vogels wordt in het MER onderbouwd dat het gebied Meerstad van marginale betekenis is als fourageergebied voor de vogels van het Zuidlaardermeergebied. De realisatie van Meerstad-Midden West zal daarmee geen nadelige invloed behoeven te hebben op de vogelsoorten die de natuurwaarde van het Zuidlaardermeer bepalen.

2.3.2 Beschermden soorten

In Bijlage 2 bij het MER (Ecologisch onderzoek Meerstad 2016) worden de resultaten van een recente inventarisatie van beschermde soorten gegeven. Daaruit blijkt o.a. dat voor de heikikker het onderzoeksgebied nog steeds van groot belang is; er is zelfs sprake van een nieuwe populatie in het plangebied. Ook worden nieuwe mitigerende maatregelen genoemd om leefgebieden te verbeteren of in stand te houden. Dat de staat van instandhouding van de

beschermde soorten niet in het geding hoeft te komen, wordt daarmee voldoende aanneemelijk gemaakt.

2.3.3 Ontwikkeling Natuurnetwerk

Het MER geeft ook aan dat het plan mogelijkheden en kansen biedt voor de ontwikkeling van nieuwe natuur. Gemeld wordt dat de groeninrichting en het groenbeheer vooral gericht zijn op het behoud en de ontwikkeling van natuurwaarden.

De Commissie geeft in overweging om in de nabije toekomst een natuurvisie uit te werken met daarin de na te streven ecologische doelen en de daarvan afgeleide consequenties voor de inrichting en het beheer van het nog te ontwikkelen oostelijke deel van Meerstad (Midden-Oost). Daarmee kan de gemeente actief de ontwikkeling sturen om zo een aantrekkelijke (ecologische) overgang/verbinding naar het natuurnetwerkgebied Midden-Groningen te realiseren.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Bureau Meerstad

Bevoegd gezag: Gemeente Groningen

Besluit: vaststellen van het bestemmingsplan Meerstad-Midden

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. op grond van D11.2

Activiteit: De gemeenten Slochteren en Groningen willen het westelijke deel van het bestemmingsplan Meerstad-Midden actualiseren. Het gaat om een beperkt aantal wijzigingen, namelijk minder woningen, een groter oppervlak water binnen het gebied, het aanpassen van wegen en meer parkeerruimte. Voordat de gemeenten besluiten over het bestemmingsplan worden de milieugevolgen onderzocht in een milieueffectrapport. De gemeenten hebben de Commissie m.e.r. gevraagd te adviseren over de inhoud van het milieueffectrapport.

Procedurele gegevens:

Ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 27 oktober t/m 7 december 2016

Advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 20 december 2016

Kennisgeving MER: 8 maart 2017

Ter inzage legging MER: 9 maart t/m 19 april 2017

Toetsingsadvies uitgebracht: 24 april 2017

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

mw. ir. V.J.H.M. ten Holder (secretaris)

dhr. ir. J.A. Huizer

dhr. drs. M. Klinge

mw. drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

dhr. dr. N.P.J. de Vries

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie:

<http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiener.nl projectnummer [3179](#) in te vullen in het zoekvak.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

